

COLUMN REMCO HOEKMAN

Schoolzwemmen is niet dé oplossing

Vanaf dit schooljaar is het tweede uur bewegingsonderwijs verplicht gesteld in het basisonderwijs. Nu komt daar mogelijk een volgende verplichting bij met de discussies over het schoolzwemmen. Waar ik gelijk voorstander was van de verplichting van het tweede uur bewegingsonderwijs, heb ik grote moeite met de zogenoemde herinvoering van het schoolzwemmen.

Natuurlijk onderken ik het belang van zwemveiligheid. Iedere verdrinking is er één te veel. Maar ik vraag me sterk af of dit de meest passende maatregel is voor dat probleem. De vraag is hoeveel verdrinkingen (negen bij jeugd tot 20 jaar in 2022) we kunnen voorkomen met schoolzwemmen.

De meeste verdrinkingen vinden plaats in open water. Om zwemveilig te zijn in open water is een C-diploma nodig, waar een gemiddeld kind 72 klokuren zwemles voor nodig heeft. Dat is nogal wat om in te passen in het onderwijsschema. Maar als we alleen inzetten op het A-diploma, lijkt dat dus ontoereikend om het aantal verdrinkingen te verminderen.

Daarnaast is schoolzwemmen invoeren nog geen garantie voor een zwemdiploma of 'veiligheid' voor ieder kind. Dat blijkt al bij scholen die nu schoolzwemmen aanbieden en dat zien we bijvoorbeeld ook bij het fietsexamen, waar niet alle kinderen aan meedoen. Dit roept de vraag op waar de verantwoordelijkheid ligt voor de verkeers- en zwemveiligheid van kinderen. Is het

de verantwoordelijkheid van de scholen dat de kinderen deze diploma's halen? Of vinden we dat ouders ook een verantwoordelijkheid hebben om hun eigen kinderen zwemveilig en wegwijs in het verkeer te maken?

Bij zwemveiligheid nemen ouders al veel verantwoordelijkheid. Waarom zouden we die verantwoordelijkheid daar weghalen? Is het niet beter om de ouders te helpen die moeite hebben deze verantwoordelijkheid te nemen? Bijvoorbeeld ouders die de financiële middelen niet hebben tegemoetkomen met financiële ondersteuning. Of investeren in een betere registratie van zwemdiploma's, zodat we vervolgens gericht kunnen inzetten op de wijken of scholen waar het zwemdiplomabezit relatief laag is.

Een generieke maatregel om op alle scholen schoolzwemmen in te voeren, is niet van deze tijd. Het idee van ongelijk investeren om gelijkheid na te jagen is juist in de afgelopen jaren doorgedrongen in beleid en vormt ook de basis voor de uitkeringen uit het gemeentefonds. Het gaat steeds vaker over maatwerk en over contextafhankelijk en gericht beleid. Alles wat een generieke invoering van het schoolzwemmen niet is.

Ook met schoolzwemmen zal een deel van de kinderen niet tot een zwemdiploma komen. Hiermee is het in mijn ogen een nogal buitenproportionele maatregel. Willen we de zwemveiligheid echt verbeteren, dan is juist maatwerk geboden.

Remco Hoekman is directeur-bestuurder bij het Mulier Instituut en bijzonder hoogleraar Sportsociologie en Sportbeleid aan de Radboud Universiteit.